

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 591/23
29.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Сање Пејовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ксенија Булатовић, адвокат из Београда, Душана Вукасовића 64/27, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Данило Петровић, адвокат из Београда, Сурчински пут 291а, ради вршења родитељског права и лишења родитељског права, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П2 253/23 од 19.06.2023. године, у седници одржаној 29.11.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П2 253/23 од 19.06.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П2 253/23 од 19.06.2023. године, ставом првим изреке, потпуно је лишен родитељског права АА над малолетном децом ВВ и ГГ. Ставом другим изреке, стављено је ван снаге решење Трећег основног суда у Београду П2 1422/17 од 21.06.2019. године у ставу трећем изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је предлог тужиоца да се одреди привремена мера и уреди начин одржавања личних односа малолетне деце ВВ и ГГ са тужиоцем, тако што би се исти одвијао у контролисаним условима у просторијама Центра за социјални рад два пута недељено у трајању од сат времена. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене одлуке жалбу је благовремено изјавио тужилац због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и

погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 386 ЗПП (“Сл.гласник РС” бр. 72/2011 са изменама и допунама) Апелациони суд изводи закључак да је жалба неоснована.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП на које Апелациони суд пази по службеној дужности.

Према стању у спису предмета, пресудом истога суда П2 1422/17 од 29.11.2021. године, ставом првим изреке, малолетна деца парничних странака ВВ, рођен 02.12.2014. године и ГГ, рођен 28.10.2016. године, поверена су мајци ББ, која ће родитељско право вршити самостално, ставом другим изреке, обавезан је АА да на име свог доприноса за издржавање малолетног ВВ плаћа месечно износ од 19.000,00 динара на начин ближе означен у том делу изреке, док је у преосталом делу, за разлику преко досуђеног износа од 19.000,00 динара до траженог износа од 20.000,00 динара, почев од 21.06.2019. године па убудуће, као и противтужбени захтев да се обавезе АА да доприноси издржавању малолетног ВВ износом од 20.000,00 динара, почев од 20.11.2018. године до 21.06.2019. године, противтужбени захтев је одбијен. Ставом трећим изреке, обавезан је АА да на име свог доприноса за издржавање малолетног ГГ плаћа месечно износ од 17.500,00 динара, све на начин ближе наведен у том делу изреке, док је у преосталом делу, за разлику преко досуђеног износа од 17.500,00 динара до траженог износа од 20.000,00 динара, почев од 20.11.2018. године па убудуће, противтужбени захтев одбијен. Ставом четвртим изреке, потпуно је лишен родитељског права АА над малолетном децом ВВ и ГГ, ставом петим изреке одбијен је захтев тужиоца да се донесе пресуда којом ће се заједничка малолетна деца парничних странака поверити оцу на самостално вршење родитељског права и обавезати тужена да доприноси њиховом издржавању, те да се уреди начин виђања деце са родитељем коме нису поверена, све на начин ближе означен у том делу изреке, док је ставом шестим изреке одлучено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 181/22 од 15.05.2022. године потврђена је пресуда Трећег основног суда у Београду П2 1422/17 од 29.11.2021. године у ставовима, првом, обавезујућем делу става другог и трећег изреке, ставу четвртном, петом и шестом изреке. Пресудом Врховног касационог суда Рев 22137/22 од 19.01.2023. године, ставом првим изреке, делимично је одбијена као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 181/22 од 12.05.2022. године у делу става првог изреке, којим је потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П2 1422/17 од 29.11.2021. године у ставу првом, обавезујућем делу става другог и става трећег изреке и у ставу петом изреке, док је ставом другим изреке делимично усвојена ревизија тужиоца и укинута пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 181/22 од 12.05.2022. године у делу става првог изреке којим је потврђен став четврти изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П2 1422/17 од 29.11.2021. године, укинута и пресуда Трећег основног суда у Београду П2 1422/1 од 29.11.2021. године у ставу четвртном изреке (односи се на потпуно лишење родитељског права тужиоца АА над малолетном децом ВВ и ГГ) и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Према утврђеном чињеничном стању, у матичну књигу рођених, која се води за матично подручје ..., под текућим бројем ... за 2014. годину извршен је упис рођења ВВ, рођеног 02.12.2014. године од оца АА и мајке ББ, док је у матичну књигу рођених, која се води за матично подручје ... под текућим бројем ... за 2016. годину извршен упис рођења ГГ, рођеног 28.10.2016. године од оца АА и мајке ББ. Породица је у евиденцији Центра за социјални рад од 2015. године, када је спровођен поступак заштите ББ као жртве насиља у породици од стране ванбрачног партнера АА. Ванбрачна заједница парничних странака је трајала од 2014. године, а прекинута је 15.09.2017. године, када се ББ са малолетним ГГ, након догађаја у коме је према њој спроведено насиље, вратила у родитељску кућу у ..., а малолетни ВВ, који је био ван куће са оцем у том тренутку, остао је код оца. Решењем Трећег основног суда у Београду П2 1422/17 од 21.06.2019. године, које је потврђено решењем Вишег суда у Београду Гж2 322/19 од 10.01.2020. године, одређена је привремена мера и малолетна деца парничних странака су поверена мајци која ће родитељско право вршити самостално, обавезан је АА да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечно износ од по 10.000,00 динара и уређен начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем, све ближе означено у решењу. Истим решењем одређена је привремена мера заштите од насиља у породици АА према ББ, на начин ближе означен у решењу. Решењем Трећег основног суда у Београду И 1516/19 од 22.12.2020. године изречена је извршном дужнику АА, овде тужиоцу казна затвора због одбијања да у складу са закључком Трећег основног суда у Београду И 1516/19 од 04.09.2019. године преда малолетно дете ВВ извршном повериоцу ББ, да ће казна трајати све док се не преда малолетно дете извршном повериоцу ББ, а најдуже 60 дана, као и да ће се изречена казна затвора извршити у складу са одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу.

Према наредби Трећег основног јавног тужилаштва у Београду Кт 4751/18 Кео број 710/20 од 07.07.2020. године одложено је кривично гоњење према осумњиченом АА због кривичног дела насиље у породици из члана 194 став 1 КЗ, које му је стављено на терет кривичном пријавом МУП-а РС ДП ПУ за Град Београд, ПС Сурчин, КУ 18400/18 од 08.11.2018. године и кривичног дела насиље у породици из члана 194 став 5 КЗ које му је стављено на терет извештајем ПС Сурчин Д 8610/19 од 31.01.2020. године до испуњења наложене обавезе из члана 283 став 1 тачка 6 ЗКП. Истом наредбом је наложено осумњиченом да се у саветовалишту за брак и породицу ГЦСР у Београду подвргне психосоцијалном третману ради отклањања узрока насилничког понашања у року од 6 месеци од дана пријема наредбе о одлагању кривичног гоњења, а уколико прихваћену обавезу испуни на начин и у року који је предвиђен наредбом и о томе достави доказе, кривична пријава ће бити одложена, а уколико наложену обавезу не изврши или изврши само делимично или по протеклу утврђеног рока, против њега ће бити покренут кривични поступак.

Према налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Сурчин од 13.03.2018. године због прекида у контактима између деце међусобно и родитеља и детета, које не живи са њим договорено је виђање родитеља и детета, које не живи са њим, у просторијама Центра, једном недељно, уторком од 14,30 до 15,30. Контакт је прекинут због бурне реакције оба детета, снажног страха и плача старијег сина ВВ у контакту са мајком и страха млађег сина ГГ у контакту са оцем, саветодавни рад са родитељима није дао резултате и мишљење органа старатељства је

да је родитељски пар са децом потребно упутити на психолошко- психијатријско вештачење у циљу процене подобности за вршење родитељског права. Према извештају Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Сурчин од 14.09.2018. године са родитељима је постигнут договор у вези са виђањем ван контролисаних услова, али то није дало позитивне резултате јер се ни једно виђање није одвило без проблема и сукоба између родитеља и у договореном трајању. Након тога, направљен је план у вези са виђањем и укључивањем у саветовалиште у циљу усклађивања родитељских односа, па су тек 22.05.2018. године започети контакти између браће и сваког од дечака са родитељем, са којим не живи, у контролисаним условима и једно виђање је било ван контролисаних услова у кући мајке, али очекивања у вези са партнерским односом су незадовољена и контакти су враћени у контролисане услове. АА је импулсиван, сниженог прага толеранције, тешко успоставља компромис, има изграђен став о томе да живи у бољим социјално-економским условима у односу на ББ и да му то даје предност када је даља нега детета у питању, испољава тежњу заједно са члановима његове примарне породице ка потпуном потискивању мајке из живота детета. Код малолетног ВВ уочава се узнемиреност на почетку контакта са мајком, плач, припијање уз оца, захтев да се врате кући и приликом сваког контакта изостаје подстицај оца на контакт са мајком, већ мајка ову ситуацију превазилази тиме што умирује дете да ће се он након контакта вратити кући код оца, а она отићи својој. Након изнова понављане ситуације одвијања контакта ВВ се опусти, заигра са мајком и братом и контакт протекне без проблема. Код малолетног ВВ није препознат аутентичан страх од мајке, који би указивао на негативна искуства у вези са мајком, већ застрашивање отимањем од стране мајке, прекидом контакта са оцем и његовом породицом, губитком њихове љубави. Мајка се брине о малолетном ГГ на савестан и одговарајући начин и његове потребе се задовољавају адекватно, приликом контакта у контролисаним условима подстиче малолетног ГГ на контакт са оцем и братом и умирује га како би контакт био одржан.

Мишљење стручног тима је да мајка треба да врши самостално родитељско право над синовима имајући у виду процењене више родитељске капацитете, као и испољено разумевање улоге и значаја другог родитеља за правилан раст и развој малолетне деце, с тим да је мајка показала и спремност за терапијски рад на успостављању родитељске релације, док је отац практично одбио сарадњу са саветовалиштем, иако се изјаснио спремним.

Према извештају Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Сурчин од 24.04.2019. године, у контролисаним условима 16.04.2019. године малолетни ВВ је током сусрета, у покушајима мајке да оствари комуникацију са њим и укључи се у игру, мајчину иницијативу одбијао речима “не да ми тата да се играм са тобом”, “не занимаш ме”, “тата ми је рекао да се не играм са тобом”, “немој да ми се приближаваш”, а у неком тренутку је демонстративно ставио слушалице на уши, након што му је отац дао телефон. Отац је током контакта позивао ВВ да се игра са њим и братом, док је мајка покушавала да оствари комуникацију са ВВ. Након препирке родитеља, мајка се растужила због ВВ понашања, а након што се и малолетно дете расплакало, отац је одвео ВВ кући и вратио се на виђање са малолетним ГГ. На наредно виђење отац је довео своју сестру и њену децу, који су били у посети (живе у иностранству), а овакво понашање указује на то да отац осим што не испуњава своју родитељску обавезу да припреми дете на контакт са мајком, инсистира на одвлачењу

пажње малолетног ВВ од контакта са мајком.

Стручни тим је остао при мишљењу да мајка треба да врши самостално родитељско право над малолетним синовима имајући у виду процењене више родитељске капацитете од очевих, као и испољено разумевање улоге и значаја другог родитеља за правилан раст и развој малолетне деце, те сматрају да је целисходно да се донесе привремена мера по предлогу мајке у делу који се тиче контакта деце са оцем.

Према налазу и мишљењу Комисије судских вештака др Горана Гајића, спец.психијатра, суб.спец судске психијатрије и Теодоре Минчић, дипломираног психолога, специјалисте медицинске психологије од 25.12.2020. године код оба родитеља нису уочени симптоми, нити знаци душевне болести, нити показатељи слабоумља. Психијатријска експлорација код АА указује на неразвијен капацитет за емпатију, првенствено је усмерен на задовољавање сопствених потреба, психолишки је несофистикован са егоцентричном перцепцијом дешавања око себе, не обазире се на конвенционалне норме и правила, него у понашању следи сопствене нагонске пориве и идеје. У стресним и конфликтним ситуацијама инхибиторна контрола му слаби, уз ризик од импулсивног реаговања. Малолетни ГГ показује приврежност мајци, заинтересован је за старијег брата, кога скоро и не познаје јер се не виђају, није испољио знаке отпора према оцу, кога такође не познаје. Малолетни ВВ показује знаке отуђености од мајке високог степена са потпуним одбијањем могућности сусрета са њом и показује знаке интензивне везаности за оца. Отац не препознаје емоционалне потребе сина ВВ у домену неопходности развијања несметаног односа са мајком, те својим досадашњим понашањем и несарадљивошћу не оставља утисак да ће дечаку омогућити и поспешивати однос са мајком. Остајањем код оца без испуњења наведених услова и позитивне процене након завршених третмана од стране терапеута и надлежног Центра за социјални рад, отвара се висок ризик од потпуног прекида односа са мајком, који може да доведе до озбиљних последица по дечаков даљи психолошки развој. За оба дечака и њихов даљи несметан развој у најбољем интересу је развијање односа са сваком од родитеља и односа између браће међусобно, па се препоручује да се сусрети ВВ са мајком и братом одвијају у контролисаним условима без присуства оца (да га доводи неко други), уз обавезу оца да дечака за сусрет адекватно мотивише и припреми.

Према извештају Градског центра за социјални рад Одељење Сурчин од 06.04.2021. године и коначног налаза и мишљења од 30.07.2021. године, од последњег контакта мајке са малолетним ВВ, као и малолетног ГГ са оцем и међусобног контакта, прошао је дуг временски период (2 године), током ког је отац својим чињењем или нечињењем онемогућавао међусобне контакте између малолетне деце и малолетног ВВ са мајком, односно незаинтересовано се понашао у односу на одржавање личних контаката са малолетним ГГ. Ова и чињеница да код малолетног ВВ инструментализацијом детета од стране оца и чланова његове примарне породице, код мајке није пробудила страх од неуспеха и порив да одустане пред тежином ситуације, већ је мотивацију да деца одрастају заједно у здрав однос према оба родитеља, поставила на још виши ниво. Егоцентрична перцепција дешавања око себе, оца је навела да поступа на штету малолетне деце, без капацитета да препозна положај малолетног ВВ и без мотивације да олакша обнављање односа детета са мајком. Стиче се утисак да је отац давањем исказа на суду да ће пристати на контакте у

контролисаним условима како би превазишао отпор малолетног ВВ према мајци, а затим одлагањем потписивања плана услуга у вези са виђањем и укључивањем у саветовалиште у циљу усклађивања родитељских односа и непоштовањем плана након његовог потписивања, уз проналажење различитих изговора зашто није дошло до реализације плана, имао намеру да добије на времену како би отуђеност детета према мајци добила још израженији облик, отпор постао још већи, па на тај начин „доказао аутентичну незаинтересованост детета за мајку“ без идеје о томе да грубо крши права детета на контакте са мајком и права деце на међусобне контакте и да на тај начин врши емоционално и психичко насиље над малолетним ВВ, које ће оставити неизбрисив траг у емоционалном и психичком развоју детета. Наведено указује на злоупотребу права и грубо кршење дужности родитеља из садржине родитељског права, присуство емоционалног и психичког занемаривања и злостављања малолетног ВВ, док незаинтересованост оца за остваривање личног односа са малолетним ГГ указује на грубо занемаривање дужности из садржине родитељског права, због чега је у најбољем интересу деце да буду поверена мајци на самостално вршење родитељског права, а да је оца потребно лишити родитељског права у потпуности.

Према извештају Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Сурчин од 12.04.2022. године, поступак извршења је реализован 28.03.2022. године, када је малолетни ВВ од стране оца предат мајци на адреси оца у присуству јавног извршитеља, судије извршног суда, полиције и стручних радника. Мајка је десетак дана након извршења била на Центру непознатој адреси са обоје деце из страха да би деда по оцу ДД или сам отац АА могли да је узнемиравају, отимају децу и слично. За то време деда је мајку и дете тражио на адреси на којој живи и упућивао јој више позива на које се није одазивала, а од мајке је путем телефона добијена информација да процес адаптације малолетног ВВ протиче без тешкоћа. У петак 18.04.2022. године мајка је позвала телефоном узнемирана кроз плач и говорила да је деда ДД у 14:50 дошао испред њене куће и тражио децу, када му је рекла да не може да их види и звала је полицију, а у наведеној ситуацији је он претио речима да ће после овог видети, да ће зажалити, да ће тек видети са ким има посла, вукао је и уносио јој се у лице. Све то се дешавало пред децом. Затим је деда ВВ рекао: “Је ли дедино да њу не волиш”. ВВ је плакао. Деда је држао ВВ за рукав и викао: “Реци, не бој се, деда је ту”. Мајка је навела да је тада пала на колена и није видела да ли је деда угурао децу у ауто или су сами ушли, али малолетни ГГ је био у чарапама и без обуће, а након што је деда одвео децу, имала је позив да се јави у ПС Сурчин по пријави за насиље у породици, за које насиље су је пријавили АА и ДД и оптужили је да злоставља децу јер је ВВ имао огреботину на колену која настала у игри фудбала са братом и повреду у пределу доњег стомака, која је настала тако што је рашчешао осип. Отац је заједно са својим оцем ДД одвео малолетну децу у Центар за социјални рад, малолетни ВВ је плакао, без суза, лепећи се за оца који је стајао мирно исто као и деда. Представа коју су приредили је требало да послужи стручним радницима да се увере да ВВ неће код мајке и да они не могу да га натерају. Отац је упозорен да је у обавези да преда дете мајци, као и да га на контакт са мајком припреми. Од мајке је касније у току дана телефонским путем добијена информација да је отац предао децу, као и да је малолетни ВВ изразио жељу да каже нешто водитељу случаја. Упитан шта је желео да каже малолетни ВВ је навео да је њему тата рекао да побегне из куће, да увече у 11:00 сати чека код...где мајка са породицом живи), да му је тата показао пут и дао лампицу и да он сам зна да дође до ... ВВ је понављао то уверен да мора да уради оно што му је тата рекао јер ће уколико то

не уради издати тату. Упитан да ли му је код маме лепо, рекао је да јесте, али да осећа страх, а упитан да ли је мама добра према њему понавља да јесте, али да осећа страх, док је мајка у телефонском разговору навела да малолетни ВВ готово целе ноћи није спавао, као и да је стално понављао да он мора да иде у рибњак јер га тата тамо чека. Имајући у виду претходни рад са породицом, а нарочито описана дешавања, из којих се може закључити да отац апсолутно нема свест о томе да својим поступцима чини огромну штету по правилан психоемотивни развој деце, мишљење органа старатељства је да би даље остваривање контаката, нарочито малолетног ВВ са оцем АА, довело до несагледивих и неизбрисивих штетних последица за дете. Даља трауматизација деце, као и токсикација малолетног ВВ може се избећи једино потпуним прекидањем контакта, те је изражено мишљење да је у најбољем интересу деце да привремена мера, коју је суд донео у поступајућем предмету, буде хитно укинута у делу контакта деце са оцем.

Према извештају Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Сурчин од 17.05.2023. године, спроведен је поновни поступак процене уз учешће малолетног ВВ и малолетног ГГ. На помињање породице оца малолетни ВВ исказује знаке узнемирености, врти се у столици, везује пертле на патикама, па их поново распертлава, не може да гледа никога у очи, скрива очи док плаче, понављајући да он није лажов и фолирант (очеви родитељи су му током контакта у контролисаним условима то говорили). Описује како су му руке дрхтале када је једном приликом случајно видео оца јер се уплашио да ће отац да га узме за руку и стави у његов ауто, док је причао о овој ситуацији показивао је знаке узнемирености, вербализовао је љутњу у односу на оца, али није био у стању конкретно да дефинише узрок љутње. Малолетни ГГ је помињао ситуацију када му је отац отео цојстик док је играо игрицу током једног од боравака у очевом домаћинству и у вези са тим исказивао љутњу. О времену које је са братом проводио код тате у домаћинству, када је прешао да живи код маме, ВВ је говорио да га је отац приликом сваког сусрета одводио у полицију и код лекара, што такође наводи као један од разлога зашто не жели да виђа оца, плаши се да ће га отац опет водити у полицију и код лекара, а он то не жели. ГГ исказ је охрабрио ВВ да каже да мисли да га тата не воли јер га је тукао прутом док је живео код њега и обојица су већи део разговора били при ставу да не желе да виђају тату. Када су се умирили и када им је предочено да тата жели да их види, али да би се са њим виђали на истом месту где виђају баку и деку (у контролисаним условима), деца су рекла да тата може да дође ако жели да их види. Малолетни ГГ има проблем са муцањем, који се у претходном периоду интензивирао, мајка га одводи на психолошки третман у саветовалиште за децу и младе ради превазилажења проблема, које повремено испољава након контакта са баком и деком у контролисаним условима, буди се, ноћу плаче, тресе се, исказује страх да ће га неко одвојити од мајке. Код деце је примећена збуњеност и амбивалентност у вези евентуалних контаката са оцем. Код малолетног ВВ је додатно уочен висок степен узнемирености, осећај гриже савести, немогућност да дефинише осећања и доживљаје, те је мишљење стручног тима да под утицајем од таквих емоција мишљење деце није аутентично. С обзиром да су оба дечака тек укључена у третмане и да не би било добро да се излажу додатном стресу, који би за њих представљао организовање контаката са оцем, ценећи чињеницу да се до дана писања извештаја отац није подвргао третману, којим би ојачао своје родитељске компетенције, научио која његова понашања негативно утичу на правилан развој деце, мишљење стручног тима је да актуелно није у најбољем интересу деце ГГ и ВВ да се

организују контакти у контролисаним условима са оцем АА.

Према исказу водитеља случаја ... адаптација ВВ на домаћинство мајке је протекла без проблема, орган старатељства је ишао у честе теренске посете и прибављао извештаје из школе и вртића и извештаји су увек били афирмативни, ВВ се лепо уклопио у породично окружење и вршњачку групу. Најбитније за оба детета је то што сада одрастају заједно, а у претходном периоду раздвајањем деце без омогућавања контакта, причињена је највећа штета деци, што је одговорност оца, који је онемогућавао контакте, чак и између деце. Након доношења раније пресуде, отац је у једном периоду децу преузимао викендом и одводио их у своје домаћинство, односно децу је преузимао отац тужиоца, а сваки викенд је отац користио како би након тога пријављивао мајку за насиље над ВВ. Орган старатељства је прослеђивао налазе и мишљења ОЈТ, у том поступку је вештачено и није констатовано да су деца занемаривана и злостављана, свакако је мишљење стручног тима који низ година сарађују са овом породицом и да мајка не злоставља и не занемарује децу.

Полазећи од напред наведеног, с позивом на члан 6 став 1 Породичног закона, члан 60, 67, 77 став 3, 78 став 3, 81 и 266 Породичног закона првостепени суд је одлучио као у изреци.

Правилна је и у свему на закону заснована одлука првостепеног суда, која је резултат правилно утврђеног чињеничног стања, на које је правилно примењено материјално право.

Одредбом члана 81 Породичног закона прописано је, између осталог, да родитељ који злоупотребљава право или грубо занемарује дужност из садржине родитељског права може бити потпуно лишен родитељског права, (став 1); да родитељ злоупотребљава право из садржаја родитељских права ако физички, сексуално или емоционално злоставља дете, ако израбљује дете силећи га на претерани рад или на рад који угрожава морал, здравље или образовање детета односно на рад који је забрањен законом, ако подстиче дете на вршење кривичних дела, ако навикава дете одавању рђавим склоностима, ако на други начин злоупотребљава права из садржине родитељског права (став 2); да родитељ грубо занемарује дужности из садржине родитељског права ако је напустио дете, ако се уопште не стара о детету са којим живи, ако избегава да издржава детете или да одржава личне односе са дететом са којим не живи, односно ако спречава одржавање личних односа детета и родитеља са којим дете не живи, ако с намером неоправдано избегава да створи услове за заједнички живот са дететом које се налази у установи социјалне заштите за смештај корисника, ако на други начин грубо занемарује дужности из садржине родитељског права (став 3); да судска одлука о потпуном лишењу родитељског права лишава родитеља свих права и дужности из садржине родитељског права осим дужности да издржава дете (став 4).

Правилно првостепени суд закључује да тужилац, у конкретном случају, није показао аутентичну и искрену мотивацију за променом и корекцијом у свом понашању ни након потписивања Плана услуга од 25.03.2021.године, којим су са циљем реуспостављања односа и превазилажења проблема отуђености малолетног ВВ са мајком обухваћени контакти родитеља са малолетном децом и деце међусобно, као и да је раздвајањем деце без омогућавања редовних контаката, емоционално злостављао

децу, чиме је деци причињена највећа штета, ценећи да је код тужиоца уочен неразвијен капацитет за емпатију, већ је усмерен ка задовољавању сопствених потреба, што га онемогућава да схвати значај присуства оба родитеља у одрастању деце. Тужилац је према правилном становишту првостепеног суда, грубо занемарио дужност из садржине родитељског права с обзиром да је онемогућавао одржавање личних односа малолетног ВВ са мајком, као родитељем са којим малолетни ВВ није живео до марта 2022.године, те је с обзиром да је и поред правноснажне извршне одлуке овог суда (решење од 21.06.2019.године), дакле у периоду дужем од 2 године, избегавао да одржава личне односе са малолетним ГГ. Тужилац је грубо занемарио дужности из садржине родитељског права и с обзиром да је избегавао да издржава малолетну децу и то малолетног ГГ у периоду дужем од 3 године (након доношења привремене мере до закључења главне расправе у овом поступку), а малолетног ВВ у периоду дужем од годину дана и то од марта 2022. године (када је прешао да живи код мајке) до закључења главне расправе у овом поступку. Коначно, након што је 28.03.2022.године реализован поступак извршења, када је малолетни ВВ од стране оца предат мајци, отац је у неколико наврата преузео децу и током боравка их је излагао стресним ситуацијама, одводио их у полицију, код лекара, очекивао дететову лојалност, није селектовао информације пласиране пред децом, што је оставило негативан утицај на емоционалну стабилност оба дечака.

С обзиром на напред изложени правни став, правилна је и одлука суда којом је стављено ван снаге решење Трећег основног суда у Београду П2 1422/17 од 21.06.2019. године у ставу трећем изреке, којим је одређен начин виђања малолетне деце са тужиоцем и одбио предлог тужиоца да се одреди привремена мера и уреди начин одржавања личних односа малолетне деце са тужиоцем на начин који је предложио јер је таква одлука последица потпуног лишења родитељског права тужиоца.

Имајући у виду да према цитираној одредби члана 81 Породичног закона, грубо занемаривање дужности из садржине родитељског права, подразумева, између осталог, и избегавање родитеља да издржава дете, неосновано је позивање у жалби да првостепени суд арбитрарно закључује да је чињеница да тужилац не доприноси издржавању малолетне деце од момента када су у заједници са мајком, релевантна за одлучивање о лишењу родитељског права.

Наводи жалбе тужиоца да му је враћено родитељско право одлуком Врховног касационог суда Рев 22137/22 од 19.01.2023.године, а да тужилац децу није видео годину дана, без значаја су за оцену правилности донете одлуке, код чињенице да је правилном оценом изведених доказа процењено да није у најбољем интересу малолетне деце да виђају оца ни у контролисаним условима. Без значаја је околност да су се деца приликом давања изјаве изјаснила да отац може да дође ако жели да их види на истом месту где виђају баку и деку, с обзиром на утврђење да је у најбољем интересу деце да се у наредном периоду детоксикују и пронађу мир и да њихово мишљење у овом моменту не може да се сматра аутентичним.

Правилно је, а супротно наводима жалбе, суд одбио предлог тужиоца за извођење доказа психијатријским вештачењем родитељске способности парничних странака, као и саслушањем парничних странака, правилно закључујући да би то водило одуговлачењу поступка, који је хитан. Наиме, парничне странке су током

поступка према правилном становишту првостепеног суда већ саслушане и о свим чињеницама су, како то закључује и жалбени суд, изнеле своја непосредна опажања, која су била предмет правилне оцене, док су се о родитељским капацитетима парничних странака већ изјаснили стручњаци из области психологије и психијатрије у налазима и мишљењима, која првостепени суд правилно прихвата с обзиром да су и према становишту жалбеног суда, резултат опсежне опсервације, а жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност и потпуност овако утврђеног чињеничног стања.

Првостепени суд је, супротно жалбеним наводима, поступио по примедбама из пресуде Врховног касационог суда Рев 22137/22 од 19.01.2023.године, тако што је приликом доношења одлуке заједно са осталим изведеним доказима, које је правилно оценио, поступак допунио прибављеним мишљења малолетне деце израженог у поступку опсервације извршене пред тимом стручњака из области социјалног рада, психологије и психијатрије. Међутим, и према становишту жалбеног суда, у односу на мишљење малолетне деце да “тата може да дође да их види”, изражена је сумња у аутентичност, док одржавање личних односа деце са оцем, према правилном утврђењу првостепеног суда, актуелно није у служби заштите интереса малолетне деце, већ је напротив извршило негативан утицај на емоционалну стабилност оба дечака.

Остали жалбени наводи су били предмет оцене, али како представљају понављање навода истицаних у досадашњем току поступка, који су правилно оцењени, нису посебно образлагани.

Правилна је одлука о трошковима поступка која је резултат правилне примене члана 207 Породичног закона.

Из изложених разлога, применом члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Имајући у виду исход другостепеног поступка, одбијен је предлог тужиоца за наканду трошкова другостепеног поступка, применом члана 165 у вези са чланом 153 ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић